

Velja v Ljubljani
in po pošti:

celo leto . . . K 84—
pol leta . . . 42—
četrt leta . . . 21—
za mesec . . . 7—

za inozemstvo:

celo leto naprej K 95—
pol leta . . . 50—
četrt leta . . . 25—
za mesec . . . 8—

Jugoslavija

Ljubljana knjižnica

Ljubljana.

Na pismene naročbe
brez pošiljave denarja
se ne moremo ozirati.

Naročniki naj pošiljajo
naročnino
po nakaznici.

Oglaš se računajo po
zabljemem prostoru in
— visok ter 45 mm
za enkrat
rat popust.

Uredništvo je na Starem trgu št. 19. Telefon
št. 360. — Upravištvo je na Marijinem trgu
št. 8. — Telefon št. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 60 vinarjev.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj
pri-
loži za odgovor dopisnica ali snemka. — Dopis-
naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Kriza v socijalistični vladi na Češkem.

Kakor je znano, so imeli v Češko-slovaški republiki vlado v roki narodni socijalisti, agrarci in socijalni demokrati. Kljub temu, da so bile vse tri stranke vladne stranke, soc. demokrati po industrijskih podjetjih niso tega vpoštevali, temveč se igrali na samostojno gospodo v celi državi, dasiravno še dolgo nimajo vseh volitev v svojem taboru. Kjerkoli so mogli vršili so nasilja nad narodnosocijalističnimi pristajali in jih z grožnjo silili v lastne (socij. dem.) strokovne organizacije. Kdor temu »befelu« ni sledil, so ga brez usmiljenja vrgli iz tovarne. Tako so vrgli iz nemških tovarn češke socijaliste, ki so nad 30 let bili edini branitelji in stražniki na češkem severu. Kaj jim je bila mar neprekinjena družina od dela odgnanega proletarca, kaj njim mar beda in trpljenje nedolžnih otrok, kaj jim mar socijalizem. Če nisi soc. demokrat ne za službo dela in ne jela. Kaj jim mar od njih samih pridigovana svoboda vesti, prepričevanje in združevanje, te pravice ni za drugega kot za socijalne demokrate.

To besno početje so trpeli češki narodni socijalisti eno leto, vpoštevajoč težko stanje republike. Ko so pa soc. demokrati, ki so bili še pred kratkim v avstrijskem taboru, ki so otežkočali legijonarjem v ujetništvu delo, kjer so mogli, vigli iz delavnic oziroma od železnice kjer imajo češki narodni socijalisti večino. Sokole, ki so se vrnili kot dobrovoljci iz slovaških bojev, je tudi narodnim socijalistom zavrela kol in so stali vlad ultimatum v sledeči obliki: Tekom 15 dni (do 30. nov. t. l.) mora vlada predložiti zbornico predlogov zakona, ki zajamčujeta pod pretno kazni svobodo prepričanja in zborovalno svobodo. Vsi izgnani delavci morajo biti sprejeti povsod takoj na delo nazaj in kjer se kaj takega dogodi, da bi bil kdo vlad političnega prepričanja izgnan od dela tam jamčijo strokovne organizacije nasilnežev za vso napravljenost šk. d. .

30. nov. je dani rok brezuspešno potekel in zato je narodno socijalistična stranka izst. pila iz vlade in njeni ministri so demisijsko, kar bo imelo težke posledice za socijalne demokrate, ki jim je strankarstvo prvo, socijalizem in demokracija pa sploh prav nič.

Smeje se pa kapitalizem.

Reka, Wilson in Italija.

Wilsonovo pismo.

Italijanska »Vedetta d' Italia« pri-
naša Wilsonov odgovor italijanski vladi, ki se glasi: »Srčno se vam za-
hvaljujem za zanimanje o mojem
zdravju. Moje zdravje se boljša in
mi dovoljuje, da stopnjema zopet
prevzamem vodstvo mednarodnih po-
slov moje države. Prejel sem vaš do-
pis, ki se tiče rešitve reškega vpra-
šanja, pa vam ne morem zatajiti svo-
jega velikega začudenja z ozirom na
novi predlog, ki mi ga je slavlila ita-
lijanska delegacija na pariški konfe-
renci. Prav dobro veste, kako je moje
stališče v reškem vprašanju neoma-
jno, toda ne radi manjše simpatije
napram velikemu italijanskemu narodu,
temveč radi absolutnega prepričanja,
ki ga imava jaz in moja vlada. Vsaka
rešitev, ki bi nasprotovala stališču,
ki sem ga z ozirom na Reko jaz ve-
dno zagovarjal, bi bilo grobo pro-
stovolje s smerjo zunanje politike, ka-
tero sem ves čas podpiral. Zato sem
prepričan, da je vaša bojazen, kako
bi italijanski narod sprejel rešitev re-
škega vprašanja, ki bi nasprotovala
oni, ki jo zastopa ena imperijalistična
manjšina, popolnoma neutemeljena.
Reško vprašanje ne zanima resno sa-
mo italijanskega naroda, ki danes
samo resno misli na ureditev nje-
vega ekonomskega vprašanja. Vseka-
kor mi je neprijetno, da vam moram
izjaviti, da se naše namere v tem
ozirom nikakor ne morejo izpremeniti.
Zategadelj zahtevam od vas in vaših
tovarišev na mirovni konferenci v
Parizu, da v dobrobit človeštva brez
nadaljnih odgajanj pristopijo k rešitvi
jadranskega vprašanja. Evropa po-

trebuje miru, to čutiljo vsi narodi na
svetu. Država, ki bi s svojim postoj-
anjem ta mir ogroževala, bi prisilila
Ameriko na nesimpatične korake, ki
bi bili diktirani od neomajne odlo-
čitve, ki bi jo stvorila moja vlada,
ter bi te države ne podprli pri eko-
nomski rekonstrukciji, katero podpora
bodo uživale vse države, ki pristajajo
na moj političen program. Nadejam
se, da bo hitro rešeno vprašanje Reke
in Dalmacije in da bodo narodi mo-
gli začeti z onim prijateljskim delo-
vanjem, ki ga zahteva bodočnost. —
V italijanskem listih je ta Wilsonov
odgovor izzval velikansko senzacijo.
»Vedetta d' Italia« pripominja: Pred-
vsem vprašujemo g. Wilsona s kakšno
pravico se sploh še upa govoriti v
imenu svoje domovine? Ako bi bil
kdo drugi na njegovem mestu, bi že
bili odstopili od vlade, ali pa temeljito
izpremenili svojo politiko. Wilson pa
se še meša in govori v tonu samo-
držca in proti državi kakršna je Italija.

D' Annunzio in Nikita.

Po puču v Zadru je D' Annunzio
izjavil, da njegova akcija ob Jadranu
še ni končana. Z aneksijo Zadra se
ne zadovoljuje. Li hoče še dalje v
Split, v Boko Kotorsko in od tam v
Crnogoro, da »osvobodí« brate po
italijanski kraljici Jeleni.

Zdaj pa poročajo iz Pariza, da
se italijanska diplomacija na vse kriplje
zavzema za to, da bi se dovolilo eks-
kralju Nikiti potovanje v Rim. Staremu
Nikiti, ki je celo svoje življenje po-
rabljaj podpre drugih držav v interese
lastnega žepa, se je st. ž. lo po hčeri.
Videl bi jo rad, rad bi govoril z njo.
Star je Nikita, pa bi se rad še enkrat
sestal s svojim otrokom. . .

Kaj se zgodi po prihodu Nikite
v Rim, ne pove nihče. Pojavljajo pa
se glasovi, da je zaenkrat potreba le
prihod ekskralja na obisk italijanske
kraljice! Vse drugo uredi pa D' An-
nunzio.

Nikita hrepeni po Skadru. Če bi
se mu posrečilo priti tja, bi ga tam
počakali plačni slugi italijanskega

kralja. Tudi general Vesnić, ki je hotel
pobegniti v Rumunijo in so ga naše
oblasti vjele šele na meji, je bil v zvezi
s temi načrti.

Vse D' Annunzijske izjave pričajo,
da njemu ne gre za Reko in Zader in
druga dalmatinska mesta. D' Annunzio
ne anektira za Italijo, D' Annunzio
anektira proti Jugoslaviji. Poma-
gai razbiti našo državo, to je pravi
D' Annunzijski cilj. Koliko soglašajo s
tem ciljem tudi druge ententne vele-
vlasti, kaže mirovna konferenca; no-
benega dvoma pa ni, da ima D' An-
nunzio za hrbtom ne le tuji denar,
ampak tudi Nikito, ki bi zopet rad
vzpostavil črnogorsko idilično patri-
jarhijo.

Bissolati o Italiji.

Bivši italijanski minister Bissolati
je izjavil v pogovoru s poročeval-
cem lista »Weekly Despatch« sle-
deče:

»Vzroki, ki so ustvarili sedanje
težkoče, so zelo raznoliki. V prvi vrsti
so storili Italijanski nacionalisti velike
napake s tem, da so razširili po Ita-
liji, da vojna ni prinesla pričakovanih
rezultatov in da bo jadransko vpra-
šanje ostalo nerešeno. Ta nacionali-
stična propaganda, kakor tudi nespa-
metnost D' Annunzijske povzročila, da
so Italijani pozabili na definitivno
pridobitev Trentina, Trsta in Istre, ter
na dejstvo, da bo vprašanje Dalmac-
cije rešeno v najkrajšem času. Ta
vojna bi morala biti zadnja vojna na-
rodov, in zveza narodov bi morala
skrbeti za to, da se v bodoče reši
vsaki spor mirnim potom. Toda Ame-
rika se pripravlja, da bi razrušila zve-
zo narodov, ter se očividno ne zaveda,
kako zlo bo nastalo za Evropo, za
Ameriko samo in za vse človeštvo.
ako se zopet prekine že ustvarjena
vez solidarnosti. Posledice tega polo-
žaja že čutimo v Italiji, kjer se širi
prepričanje, da je človekoljubni cilj
vojne bil izdan. Razen tega Italijani
ne morejo razumeti gotov h zadržanj
napram njim. Pred volitvami je vlada
privolila v lojalno rešitev jadranskega
vprašanja. Dalmacijo razen Zadra bi

VLADIMIR LEVSTIK.

Nadaljevanje.

Visnjeva repatica.

»Stara?« se je namrdnila soproga. »Wie ple-
beisch se izražas pri takšnih visokoletedih načrtih!«

»Nič visokoletedih; realni so.«

»Realni postanejo, kadar se izpremene v de-
janja,« je rekel Egon, natreznejši med vsemi. »Do-
tlej ne pozabite, da igrate hazard. Kombiniraj kar
hočeš, odločitev je vendar pri grofu.«

»Ni dvoma, kakšna bo. Kdor ne misli tega, se
ne spušta tako daleč; on pa se je.«

»Fabina ni bil niti pol tako nežen z njo,« je
izjavila Smučiklasja. »Kaj ne, mein Kind?«

»Mein Kind,« je pomembno mahnila z roko.

»In jaz vem, kar vem, jaz, Smučiklas! Govorila
sva tistikrat, takorekoč; saj nič ne prikriva. Odlo-
čitev ni pri njemu, ampak pri puncu. Fin človek se
vendar ne more zaleteti kar tako, kakor bik ali
divji kozel, ne da bi mu ženska pokimala, češ, stopi
bliže! On je takšen človek in diplomat; magari, da
nas ima v srcu za meščanske ljudi —«

»Aber papaček! Naš stric von Buttertopf bi se
v grobu obrnil, če bi te slisal.«

»Jaz ne govorim o njem, marveč o grofu. Ko
je zavzel svoje mesto ob našem ognjišču — lahko
se izrazim takol — je storil to z vsemi ceremoni-
jami spoštovanja do mene in viteštva do vaju dveh;

postavil nas je takorekoč za sebi enake, in to ga
veže, temu se ne more izneveriti. Nina Smučikla-
sova v njegovih očeh ne more postati mlekarica iz
Posavja! Je pa tudi še druga, rekel bi, glavna ovira.
Takšni aristokratje poznajo svet, ljudi in ženske;
razvajeni so, normalna, mrzla in pusta kranjska gos-
jih ne miče, predraga hči. . . Tudi če so zaljubljeni
vanjo, jim jemlje korajžo in podjetnost s svojim
vestalskim obnašanjem!«

Nina ga je debelo pogledala; takšne očitke je
slišala danes prvokrat! Toda papaček je nadaljeval
in zaključil:

»Večkrat sem te opazoval, kakšna si v njegovi
družbi. Premalo . . . onga, pikantna se mi zdiš, pre-
malo strastna, bi rekel, preveč zaljubljena v nevem-
kakšne hudičeve predsodke. In to, čeprav sem ti
posodil nekaj primernih romanov iz svoje knjižnice!
Pomislí vendar, da je moral na svetu toliko, kolikor
družb; kar se v meščanski ne spodobi, je v aristo-
kratski nemara zapoved in narobe. To so ljudje
onkraj »Malega katekizma« —«

»Jenseits von Gut und Böse,« je pokimala
mati.

»Velika istina! Ravnaj se potem in glej, da
opraviš dobro.« Z medvedjo prijaznostjo je pogladil
hčeri nasmejane lase, pokimal ženi ter odšel, glavo
sklonjeno v zavesti, da se bliža veliki trenotek.

Vsi dobri nauki so bili odved. Nina se je pri-
pravljala sama od sebe, izvojevati boj za vsako ceno!

Rodbinske kombinacije so ji bile zlezle v glavo in
se združile s kaprico in poželenjem v nevarno hi-
sterično razpoloženje, ki je zahtevalo eksplozije.
Čutila se je zmogljeno vsega, magari napraviti javen
skandal; in čim bližja je bila zabava pri Dori Gra-
bunčevi, tem jasneje se je zavedala, da prinaša od-
ločitev v nepreračunljivi obliki krize, morda celo
katastrofe. . .

Tako je skrbela usoda sama, da je našel grof,
ko je stopil uro pozneje v kabinet našega narodnega
voditelja tla že napol zorana.

Saj pa tudi ni bilo prvokrat! Grofov obisk v
kabinetu — drugače se je javljajal zmerom v salonu
gospe Smučiklasove — je moral opozoriti takoj do-
mačina, da gre za resne stvari. In vendar je sprejel
gosta s smehljajočim obličjem ter prekipevajočo ve-
selostjo, kakor hazardist ki čaka srečne karte, pri-
pravljen odpeti uro z verižico vred, da bi jo postavil
nanjo.

»Prav zdajle sem mislil na vas,« je priznal z
vabljuvim rezanjem. »Ze cela dva dni mi manjka
nečesa, kakor da nisem več jaz. Zbolel bom, pravim
Antoinetti. I kaj de ona, saj te poznam; dolgečas ti
je po grofu Künnigbruchu. Kaj neki dela, da nič
ne pogleda k nam? En, siromak, tudi on ima svoje
ekrbi in brige sem mislil sam pri sebi; treba ga je
le razumeti. . .«

(Dalje prih.)

morali dobiti Jugoslovenci, Reko pa Italija. Toda proti tej rešitvi, ki bi mogla biti podlaga za spravo med Italijani in Jugoslovenci, je nastal močan odpor zlasti pri Anglosakih tako Angležih kakor Amerikancih. V takih okoliščinah ni čudno, da Italijanski narod, katerega mučijo dvomi, ne more skriti svoje razdraženosti.

Položaj v Franciji.

Volitve, ki so se v zadnjem času vršile v treh državah, v Italiji, Belgiji in Franciji, so pokazale, da si je pridobil socializem v Italiji in Belgiji silnega maha. Drugače pa se je zgodilo na Francozskem: tam je socializem nazadoval. Sama statistika novoizvoljenih poslancev nam to lahko dokaže; v parlament je izvoljenih 140 odvetnikov, 41 zdravnikov, 50 industrijcev, 2 generala in 24 drugih poklicnih častnikov, 4 duhovniki in pastori in 5 bankirjev.

Prevladujejo torej liberalni poklici. In en sam površen pogled po francoski zemlji nam zadošča, da spoznamo kako in zakaj je Francija tako eminentno nacionalistična zemlja.

Nobena država razven Francije ni gojila pred vojno take in tolike mržnje do Nemcev. Francija je stopila v vojno z željo po maščevanju. In čim je v borbi milijonskih vojak zmagala, je naložila Nemčiji tako ogromne vojne kontribucije, da se je nad francoskim imperijalizmom zgajal cell svet.

Socialisti so proti versailleski mirovni pogodbi protestirali. Toda njihov protest ni rodil nič drugega nego silen odpor. Zakaj? Socialisti bi z doseženim omiljenjem imenovane pogodbe olajšali položaj samo nemški državi, za francoskega burgeoisa pa je največji strah možnost finančne in ekonomske okrepitve nemške države. Ekonomska struktura Francije pa je tudi vzrok, da se v tej zgodovinski revolucijonarni državi ne more razviti revolucijonarstvo in boljševizem. Na mesto nekdanjega revolucijonarnega razpoloženja je v Franciji stopil zdaj konservatizem. Francija je danes po večini država malih, srednjih in velikih posestnikov, življenskih rentijerjev, ki so svoje prihranke, svoj denar naložili v državne papirje. Kako bi torej ti ljudje dopustili, da jim revolucija in boljševizem vzame ves imetek?

Spričo teh dejstev se nam ni prav nič čuditi, da vodi današnja francoska politika Clemenceau, ki je kljub jakl osebnosti in močni roki še vedno inkorniran francoski rentijer. Clemenceau, ki je predstavitev najbolj nespornega francoskega šovinizma in imperijalizma.

Novi konflikt.

Vojna nevarnost med Nemčijo in entento, Čehoslovaško in Madžarsko.

Vrhovni svet v Parizu se zadnje dni sestaja k tajnim sejam. Angleški vojni minister je izjavil, da je bil angleški maršal Wilson takoj pozvan v Pariz radi dogovora s Fochem. Odrediti se imajo ukrepi, ki jih je treba izvesti z ozirom na mirovno pogodbo. „Chicago Tribune“ pripominja k temu, da namerava Foch zasesti Frankfurt in Hessen, če bi Nemčija ne bila voljna popustiti od svoje trdovratnosti.

Maršal Foch je priporočal, naj se Nemčija prisili na izvedbo pogodb s ponovno vojaško akcijo. Nota, ki naj se Nemčiji tozadevno odpošlje, naj ima značaj ultimata. Ententa naj Nemčiji zagrozi, da bo takoj nastopila z orožjem, če se Nemčija nemudoma ne vda. Pariški listi razpravljajo celo o možnosti, da vrne Clemenceau nemškemu poslaniku Lersnerju dokumente.

Alarmantne vesti prihajajo iz Berlina tudi o Čehoslovaški republiki. Čehoslovaki baže koncentrirajo v južni Moravski velike mase vojaštva, da na ta način obvarujejo Slovaško pred morebitnimi napadi s strani Madžarov. Čehoslovaki so mobilizirali vse vojaške obvezance do 32. leta. Te vesti

so z ozirom na izjave Horthyja, da je treba izdelovanje orožja in municije v Madžarski pospešiti, da se bo lahko osvobodilo zasedene madžarske kraje, popolnoma verjetna. Z druge strani poročajo, da tudi Madžarska grupira vojaške sile na meji Slovaške.

Baranjsko vprašanje.

Vrhovni svet zaveznikov v Parizu je meseca novembra odposlal našim delegatom na mirovni konferenci noto, v kateri zahteva, da se takoj izprazni Baranja in Bačka do projektilarnih mej. Meje so bile označene v posebni prilogi. Naša delegacija je omenjeno noto poslala v Beograd, vlada pa nanjo doslej še ni odgovorila. Z ozirom na položaj, ki je nastal vsled te note, se je te dni vršilo v Pečuhu veliko zborovanje, na katerem so zborovalci sklenili, sledeče: Naša mirovna delegacija je že ponovno predložila konferenci predlog, naj se razširijo naše državne meje severno od Pečuha in Mohača, kajti le na ta način bi bilo vprašanje srbskih in šokaških krajev rešeno na zadovoljiv način. Zato prosimo regenta in vlado, naj se pri vrhovnem svetu kar naj-energičneje zavzame za to, da se potrdijo naše državne meje Baranje severno od Mohača, in severozapadno od Pečuha. Od tega sklepa naj naša delegacija ne odstopi pod nobenim pogojem. Če bi rešil vrhovni svet naše vprašanje v drugačni obliki, smo pripravljeni braniti svojo pravico z orožjem v roki in rajši poginemo, kakor da se povrnemo pod madžarsko oblast. Obenem tudi prosimo, da se nam dovoli vstanovitve narodne milice in da se nam da na razpolago potrebna količina orožja in municije.

Draginjski nemiri v Inomostu.

Vsled čezmerne pomanjkanja živil so te dni izbruhnili v Inomostu veliki nemiri. Demonstrante so obšle boljševiške skomine: spravili so se nad trgovine z živili in so jih popolnoma oplenili.

Izgredi so trajali tri ure, od petih do osmih zvečer, in so zavzeli take dimenzije, da je moralo posredovati orožništvo s puškami in vojaštvo s strojnimi. Pravi užitek pa je bil gledati Italijane, ki jim je ob pogledu na razburjeno maso padlo srce v hlače.

Demonstranti so vdrl v tovarno marmelade Schindler in z velikim tekom pojedli vse, kar so našli v zalogi. Iz Schindlerjeve tovarne so krenili v jezuitski samostan, kjer so jih jezuiti prav neprijazno sprejeli. Demonstranti so patrom odnesli celo zalogo moka. Iz jezuitskega samostana je množica udarila še na samostan v Wiltenu in tudi tam pošteno opravila svoje delo. Naslednjega dne po izgredih je vlada spravila na noge vez aparat, da zabrani nadaljnje plenjenje trgovin. Množica pa tudi tega dne ni mirovala. Na ulicah so se slišali strelji in karabinjerji so zopet morali stopiti v akcijo. Vlada se je posvetovala o položaju in je na prebivalstvo izdala oklic, v katerem zagotavlja ljudstvu dovoz in zagotovitev živil če se bo vnaprej zadržalo mirno in pospeševalo red.

Jugoslavija.

Gledališki zakon. Ldu. Beograd, 8. dec. Semkaj so došli delegati gledališč v Zagrebu, Ljubljani, Novem Sadu in Skoplju, da se posvetujejo skupno z zastopniki gledališke uprave v Beogradu o zakonski predlogi o gledališčih v kraljestvu Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Nič živil Madžarom! Ldu. Beograd, 8. dec. Angleški poslanik na našem dvoru sir Alban Vounge je posetil ministrskega predsednika Davidoviča in ga prosil, naj naša država preskrbi z živežem prebivalstvo Avstrije in Madžarske, ki je v veliki bedi. Ministrski predsednik Davidovič je izjavil, da naša država živi v Madžarsko tako dolgo ne more pošiljati,

dokler madžarska vlada ne kaznuje krivce, ki so pred nekoliko dnevi napadli naše obneje straže v Prekmurju.

Parlament se ne oigodi? Beograd, 8. dec. Predsednik narodnega predstavništva dr. Draža Pavlovič je bil danes ob 10. dop. pri ministrskemu predsedniku Davidoviču. V demokratičnih krogih se govori, da ukaz o odgoditvi parlamenta še ni podpisan.

Proti osemurnem delavniku. Ldu. Beograd, 8. dec. Včeraj je bila tukaj skupščina zveze obrtništva udruženj. Sprejeta je bila resolucija proti 8 urnem delavniku, v kateri se zahteva od vlade, naj se uvede svoboda dela.

Rudniki v Pečuhu. Ldu. Beograd, 8. dec. „Beogradski Dnevnik“ poroča, da glede rudnikov v Pečuhu še ni padla definitivna odločitev in da vladni krogi upajo, da bo rešitev tega vprašanja izvršena v našo korist.

Trgovska pogodba s Češko. Ldu. Beograd, 8. dec. Med našim kraljestvom in češkoslovaško republiko je sklenjen nov trgovski dogovor, po katerem bo češkoslovaška republika dobavila naše nu kraljestvu 1100 vagonov sladkorja. Za vsak kg sladkorja dobi od nas 3 in pol kg pšenice. Za nadaljnjih 400 vagonov sladkorja zahteva češkoslovaška republika, da se ji dobavi za vsak kg sladkorja 1 kg mesa žive vage. Za vse izvožene predmete iz našega kraljestva mora plačati češkoslovaška država pristojbine po izvoznih tarifih. Minister Kristanbo odpoval zaradi tega trgovskega dogovora z Dunaja v Prago.

Boji na Reki.

Krvavi spopadi med Francozi in Italijani na Reki.

Baker, 9. decembra. V soboto so napadli d'Annunzijevi vojaki, pomešani s civilisti, skladišče francoske orijentske armade na Reki in je izplenili. Vnela se je krvava borba, v kateri je padlo več francoskih vojakov, mnogo pa je bilo težko ranjenih. Kakor se zatrjuje, je francoska vlada energično zaukazala gen. Gourraudu, naj vzpostavi ugled francoske vojske in zasede Reko s četami francoske orijentske armade.

Italijanske vladne čete na Reki.

Lugano, 8. decembra. Uradno se poroča: Italijanske čete so davi sporazumno z d'Annunzijem vkorakale na Reko. D'Annunzijeve čete so se z vladnimi četami pobratile. To vest so v Italiji sprejeli z navdušenjem.

Nikita hoče v Črnogoro.

Razkralj Nikita pobegnil iz Francije.

Pariz, 9. dec. Bivši črnogorski kralj Nikita je, čim je podpisala naša delegacija mirovno pogodbo z Avstrijo in Bolgarijo, skrivaj odpotoval iz Pariza. Govoril se, da je odpotoval v Italijo, da bo na svojem mestu, ko prične baje Italija vojaško akcijo v Črnogori, kjer se je izkrcal v Baru en polk italijanske pehote. (Glej članek d'Annunzio in Nikita!)

Naše varnostne odredbe.

Ldu. Cetinje, 8. dec. V Baru so izkrcali italijanski bataljon vojske, ki naj baje zamenja staro posadko. Ker medtem stara posadka še ni odšla iz Bara, so bile od naših oblasti ukenjene vse odredbe, ki jih zahteva opreznost.

Razna poročila.

Odhod ameriške delegacije iz Pariza. Lyon, 8. decembra. Glavni člani ameriške mirovne delegacije, med njimi Polz in Waite, odidejo tekom današnjega dne iz Pariza v Zedinjene države. Vojaki, ki so opravljali službo v hotelu „Crillon“, so odpotovali že v nedeljo; tajniki, stroje pisari in ostalo osebje je odšlo danes ponoči. Večina uradov je razpuščena,

le tiskovni oddelek se preseli v Avenue Montaigne.

Nauen, 8. dec. Kot edini ameriški zastopnik v vrhovnem svetu ostane poslanik Wallace, ki pa bo imel samo diplomatska pooblastila in ne pravice odločevanja.

Otvoritev francoske zbornice. Ldu. Pariz, 9. dec. Včeraj popoldne je bila otvorena novo izvoljena zbornica. Seja je bila radi prisotnosti 24 zastopnikov povrnjenih pokrajin zelo slovesna. Zastopniki Alzacije in Lorene so vstopili za drugimi poslanci, ki so jih ob vstopu svečano pozdravili. Starostni predsednik Siegfried je imel pozdravni nagovor, nakar je zastopnik Alzacije in Lorene prečital izjavo in končal s slovesno obljubo, da bosta stražili Alzacija in Lorena kot skrajni straži francoske misli ob Renu. Nato je govoril Clemenceau, ki je pozdravljaj vrnitev obeh pokrajin k materi domovini. Prihodnja seja bo 16. decembra.]

Rudarsko gibanje v Franciji. Ldu. Pariz, 8. decembra. (Oko.) Kongres francoskih rudarskih delavcev je imel sejo, kjer je zahteval starostno preskrbo v znesku 1800 frankov in preskrbo vdov v znesku po 750 frankov. Vladi so dali rok do 16. februarja, da sprejme te pogoje. Ako do takrat željam delavcev ne bo ugodila, bodo francoski rudarji 16. februarja 1920 začeli stavkati.

Nova romunska vlada. Ldu. Budimpešta, 7. decembra. Novo ministrstvo se je sestavilo takole: Aleks. Vajda Vojvoda ministrski predsednik in minister za zunanje posle; general Averescu minister za notranje stvari; general Rascanu vojni minister; dr. Avrel Vlad finančni minister in začasni minister za trgovino in industrijo; dr. Viktor Pontescu minister za poljedelstvo in domene; Oktavijan Gega minister za uk in bogočastje; dr. Mih. Popovici minister za javna dela; Jovan Pelvan justični minister, Alipa Nistor, Ștefan Pop in prof. Cantacuzene so ministri brez portfeljev (zadnje imenovani je tudi delegat na mirovni konferenci v Parizu).

Protižidovski izgredi v Budimpešti. Ldu. Budimpešta, 8. dec. Antisemitska stranka je imela včeraj številno obiskano shod, na katerem so ostro govorili proti židovstvu in proti časopisu, ki se nahaja v rokah židov. Po shodu so zborovalci v sklenjenih vrstah odkorakali. Šli so pred poslopje lista „Nepsava“ in tam vdrl v redakcijske in tiskarniške prostore. Množica je razbila pohištvo, zrezala telefonske žice in spise vrgla na cesto. V tiskarni so demontirali rotacijske stroje. Sele redarstvo, ki je prišlo v večjem številu, je zabranilo nadaljnje razbijanje ter aretiralo in ovdarilo 42 oseb. Okoli polu devetih je prišlo okoli 400 oseb pred uredništvo „Ar. Esta“. S kamni in palicami so razbili izložbena okna, vdrl v lokal, ki je obenem knjigarnica ter pometali knjige in opravo na cesto. Redarji na konjih so pozvali množico, naj se razide, a ker se množica ni hotela raziti, je oddala policija salvo v zrak, nakar so se demonstranti razkropili. Ena oseba je bila lahko ranjena. Veliko je bilo aretiranih. Ob desetih zvečer je nastal mir.

Beleške.

Pariški cinizem. Pravi vzrok, da moramo izvrševati kompenzacijsko pogodbo z Avstrijo in da moramo podpisati kompenzacijsko pogodbo z Madžarsko, je sledeči: Avstrija in Madžarska sta izjavili v Parizu, da morata takoj organizirati dualistično monarhijo (katere bi se udeležila tudi Bavarska) če se jim ne zagotovi prehrane. Pariški krojači sovraštva med narodi pa so spoznali, da bi bilo to za njihov vpliv opasno, in so zato kratkoma naložili Jugoslaviji, da mora prevzeti veliki del te prehrane nase. Tako torej! Madžarska bo oproščena plačanja vojne odškodnine, Jugoslavija jo bo morala plačati; Avstrija in Madžarska grozita ententi, in grožnjo mora plačati zopet Jugoslavija!

Korupcija in šimel. Hrvatska vlada je nakazala mestnemu magistratu v Osijeku poldrugi vagon sladkorja. Kakor znano ima Osijek največjo sladkorno tovarno v Jugoslaviji in samoumevno je, da so v tovarni vedno večje ali manjše množine sladkorja. Kaj bi bilo torej naravnost, kakor da vzame magistrat sladkor naravnost v tovarni? Pa ne; ili mora ponj v Zagreb h »Gospodarskemu društvu«, ga plačati tam za 100% dražje in povrh še drage transportne stroške in velik riziko za izgubo med potem. Tako bodo morali Osiječani plačati sladkor dvakrat do trikrat dražje samo zato, da se zadosti predpisom, ki določajo za Hrvatsko centralno prekrbo s sladkorjem, in pa pač tudi zato, da velekapitalistično »Gospodarsko društvo« še več zasluži.

Nepravični Miklavž. Kakor vsako leto so priredile razne organizacije tudi letos Miklavževe večere za rodoljubne svojih članov. Miklavž je obdaril poleg tistih, ki vanj ne verujejo več, tudi take, ki še verujejo in vidijo v darilih nagrade za svojo večjo ali manjšo pridnost in ubogljivost. Dogodi pa se, da dobi otrok, ki je marljiv v šoli in doma, pa ima revne starše, skromno, ubogo darilce, njegovega soseda iz šolske klopi, sin premožnejših staršev, o katerem ve, da je len in poreden, pa prinese Miklavž polno naročje lepih, blestelih, sladkih daril. Kako zaboli ta razlika mlado dušo, si lahko mislimo. Mnogo, mnogo punčk in fantov odhaja zato z Miklavžnega večera ožaloščenih in ogorčenih; Miklavževa nepravičnost ubija otroško plemenitost in ljubezen in ustvarja kali sovraštva in neznanjnosti. Prireditelji Miklavževih in sličnih večerov naj to premislijo in v bodoče poskrbe, da bodo vsi otroci na takih skupnih prireditvah približno jednako obdarjeni. Starši, ki hočejo in ki lahko dajo svojim otrokom več, naj to store doma.

„Jugoslavija“ in politične stranke.

»Jugoslavija« je in ostane neodvisen informativen dnevnik. Dosedanji program: delo za konsolidiranje in ojačanje naše osvobodene domovine, pobijanje vseh pojavov, ki morejo škodovati narodu in državi, brezobziren boj zlasti korupciji, verižništvu, draginji in drugim izrastkom svetovne vojne, boj nezdravemu, pretiranemu in škodljivemu strankarstvu — to ostane slej kot prej program dnevnika »Jugoslavija«.

»Jugoslavija« ni in ne bo oficijelen organ kake politične stranke in tudi ne novoustanovljene »Narodno socialistične stranke«. »Jugoslavija« bo sicer podpirala pošteno napredno in narodno socialistično politiko, kakor doslej, politične strankarske polemike bo priobčevala le s polnim imenom člankarja.

Prepričan sem, da je za naš narod nujno potreben nestrankarski dnevnik, ki bo poročal informativno objektivno o vsem našem političnem, gospodarskem in kulturnem življenju, brez ozira na to ali ono stranko in tudi brez ozira na to ali ono vodilno ozebo. Znano je, da vsak strankarski časopis dela propagando za lastno stranko in nje vodilne osebe, da zamlčuje njih pregrehe, olepšava njih napake in pretirava pohvalo njihovega dela. Če bi se kdo hotel objektivno informirati o našem političnem, gospodarskem in kulturnem pokretu, bi moral vsak dan prečitati vse slovenske časopise.

Ko se nam Slovencem obeta poleg staroliberalnega »Slov. Naroda«, še mladoliberalni dnevnik »Drava«, (oziroma po drugih vestih celo dva dnevnika: eden v Ljubljani in drugi v Mariboru), poleg ministerijalnega soc. demokrata »Napreča«, še antiministerijalno komunistično »Vstajenje«, ko bo delal za SLS klerikalni »Slovenec« in »neodvisni« »Večerni List« ter hočeta tudi novoustanovljeni stranki »Samostojna kmečka stranka«

in »Narodno socialistična stranka« izdajati svoj glas, je pač potrebno, da poleg osem, oziroma devet strankarskih listov izhaja vsaj eden nadstrankarski dnevnik, ki bo informativno poročal o vseh strankah. In to nalogo hoče izvršiti »Jugoslavija«.

Anton Pesek.

Dnevne vesti.

d V našo vojsko so sprejeti z regentovim ukazom: general Maister, Pilverč in Uzelac.

d Ravnateljstvo drž. železnic v Ljubljani je razpuščeno. Njegovi člani se zedinijo z ravnateljstvom v Zagrebu. Dosedanji ravnatelj Golob ja stopil v pokoj. Za podravnatelja v Zagrebu bo imenovan nadzornik Negovetič.

d Za ravnatelja državnih železnic v Vojvodini bo imenovan kakor čujemo gosp. kontrolor Vargazon, dosedanji prometni šef proge Zidani most—Sisek.

d Specijalist za ženske bolezni in porodništvo univ. med. dr. Benjamin Ipavc preseli se je v Maribor in ordinira v Gosposki ulici števil. 46.

d Popravek. Kakor se nam poroča, je treba naše včerajšnje poročilo o ustanovnem zborovanju NSS. v toliko popraviti, da g. dr. Šmalc ni član strankinega načelstva.

d Zločinska komisija. V Kropl na Gorenjskem je kolkovala bankovce komisija, ki ji je načeloval župnik Oblak in v kateri so bili še nadučitelj Pleničar, župan Lazar in drugi domači veljaki, sami nekdanji Šušterčijanci. V pohlepu za denarjem so se dali vsi ti moške zavesti v zločin, da so skrivno kolkovali velike množine nemške avstrijskega denarja, ki je bil vihotapljen najbrž iz Koroškega. Postopali so precej prehitro, a se vseeno premalo. Zendarmerija je njihovo početje razkrila, celo komisijo z župnikom in nadučiteljem vred, skupaj šest oseb aretirala in odvedla v preiskovalni zapor okrajnega sodišča v Radovljici. Ob enem so zaprli v Kropl klerikalni konzum in žebijarsko zadrugo, ker sta oba zavoda sodelovala pri goljufijah. Založni sadovi Šušteršičeve vigoje!

d Nove tobačne cene. Kakor smo včeraj poročali je uprava monopola vsled povišanja dinarskega kurza spremenila in pri tem deloma povišala tobačne cene. Cene najbolj znanih vrst in izdelkov so sedaj sledeče: Fini pursičan 1 kg 315 K, najfinerši turški 420 K, najfinerši hercegovski 280 K, fini turški 175 K, hercegovski 140 K, srednjefini turški 96 25 K, najfinerši ogrski 56 K. Domaci tobak za pipo 21 K. Smoke stanejo po 100 komadov: trabuke 175 K, britanike 175 K, kuba portorike 140 K, portorike 104 K, viržinke 105 K, brazilke 87 50 K, namršane inozemke 52 50 K, kratke domače 35 K. Svalčice po 100 komadov stanejo: egiptovske 45 50 K, princeze 38 50 K, dame 21 K, športne 17 50 K, ogrske 7 K.

d Pogoji za sprejem v diplomatsko-politično ali pa v konzularno-trgovsko službo so: 1. Da je kompetent podanik kraljestva SHS; 2. da je zadostil vojaški dolžnosti, oziroma, da je te dolžnosti oproščen; 3. da je dovršil univerzo bodisi v naši ali v kakli inozemski državi, ali pa kako višjo državno strokovno šolo, eksportno akademijo ali pa konzularno akademijo; 4. da obvlada francoski jezik. Glede zadnjega pogoja bi vlada tudi počakala, da se ga kompetent priuči v službi in potem položi izpit. Prošnje je treba vložiti na ministrstvo inostranih del v Beogradu, Kralja Milana ulica, 81. Prošnji je treba priložiti vse potrebne dokumente, izpričevala itd. Navesti je treba znanje jezikov in curriculum vitae. Kakor se čuje, bo sprejeto precej veliko število dobro kvalificiranih kompetentov.

d Pri poštnem uradu Ledenice, politični okraj Borovlje, se je 1. t. m. otvorila brzojavno postajo z omejeno dnevno službo.

d Kemična tvornica v Mostah bo v kratkem nacionalizirana in postane samostojno podjetje. Tvornico, ki je edina svoje vrste v državi, je zgradil nemški podjetnik Giulini.

d Papirnice v Vevčah, Goricanah in Medvodah so prešle v slovenske roke. Kupila jih je delniška družba, kateri načeluje »Ljubljanska kreditna banka«, za 15 milijonov kron.

d Narodna nedoslednost. Slovenski uradniki v Idriji, Vipavi, Logatcu, Il. Bistrici i. t. d., ki ne znajo laškega, dopisujejo deželnim oblastim v Trstu v nemščini tudi brez višjega ukaza ter tako ne samo zapostavljajo jezik domačega prebivalstva, nego tudi prostovoljno olajšujejo nalogo lahonskim slovonožrcem tržaškim, koji se niso in se tudi nočejo učiti »barbarske« slovenščine, dasi stezajo svoje banditsko-grabežljive roke po naših lepih pokrajinah.

d Služba kustosa kemičnega kabineta na tehniku se je oddala kar pod roko nekemu gospodu, ki je slučajno sorodnik nekega docenta tehnične fakultete, ki pa je služil dosedaj celo življenje na Dunaju in je prišel v domovino šele sedaj, ko je stopil v pokoj. Na ta način »vleče« z Dunaja pokojnino, pri nas pa še plačo, dočim mora stradati toliko in toliko domačinov, ki so bili cel čas zavedni Slovencev in bi bili za to službo ravnotako usposobljeni.

d Policijski šimel. Pred dnevi sem se moral peljati zaradi nujnih družinskih razmer v Avstrijo. Ko sem se za par dni vračal in stopil v Ljubljani z vlaka, me pograbili znenada roka tajnega policaja in mi odvzame potne listine, dasi so bile v najlepšem redu, z besedami: »Zglasite se jutri ob 10. uri na policijskem ravnateljstvu.« Dva vlaka odpeljeta že medtem proti mojemu domu. Udal sem v žalostno usodo in iskal stanovanje — vse zaman. Spal sem na kolo-dvorskih klopih in hvalil boga, da me tam ni zagledalo kakšno brihtnejše oko postave. Bil bi res v škripcih, ker moje potne listine so mirno počivale v predalih policije. Drug dan sem moral skoro dve uri prespati z noge na nogo, predno so mi dali potne listine nazaj. Vprašujem, če gospodje pri policiji nimajo drugega dela kot mirnim potnikom jemati brez vzroka potne listine. Menda oni sami pozabljajo od ust do nosa, da se v Ljubljani brez pot. izkazila ne dobi prenočišča. Moral sem po nepotrebnem zapravljati denar in čas po Ljubljani, kjer sem poleg drugega opazil, da kjer bi bili varnostni organi potrebni — tam jih ni bilo.

d Slovenskim usnjarjem. Ministrstvo trgovine in industrije namerava poslati iz Srbije v Slovenijo gotovo število dece, da se izučijo usnjarškega obrta in sicer vegetabilnega kot tudi kemičnega strojenja kože. Pri tem želi ministrstvo, da bi se vajenci namestili zlasti pri manjših usnjarjih, pri katerih bi imeli priložnost izučiti se vseh v usnjarško obrt spadajočih del. Vajenci bi se morali sprejeti brezplačno in bo ministrstvo poskrbelo samo za brezplačno prehrano. Usnjarji, ki se zanimajo za to akcijo in bi bili pripravljeni sprejeti enega ali več vajencev, naj sporočijo trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, svoje pogoje.

Ljubljanske vesti.

I Seja načelstva Nar. socialistične stranke se vrši jutri, v četrtek ob 6 zvečer v strankini pisarni (Narodni dom).

I Philharmonische Gesellschaft, najstarejše ljubljansko društvo, je prešlo na zadnjem občnem zboru 29. novembra v slovenske roke.

I Konec stanovanjske komisije in mestnega najemnega urada v Ljubljani. Ker je te dneve izšla in stopila v veljavo nova vladna naredba o ustanovitvi državnega stanovanjskega urada za Slovenijo v Ljubljani, preneha s tem obstoj stanovanjske komisije in mestnega najemnega urada in preidejo vsa opravila teh dveh ob-

lasti na državni stanovanjski urad, ki se ustanovi in prične s svojim delovanjem še tekom tekočega meseca.

I Poštne položnice plačujejo stranke lahko pri vsakem poštnem uradu, razen tega pa tudi pri blagajni kr. poštnege čekovnega urada v Ljubljani, ki se nahaja v Beethovnovi ulici št. 7. Strankam do sedaj še ni bilo znano, da je zanje ugodnejše, če plačajo položnice pri blagajni čekovnega urada v Ljubljani, ker se sicer njihovi vlogi zaračunajo na čekovnih računih eden ali pa več dni pozneje in je tudi lastnik računa za toliko časa pozneje obveščen o plačilu.

Z ozirom na to je predlagal čekovni urad naj se opusti čekovni promet na poštah uradih Ljubljana 1 in 6. Ker se je trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani izrekla proti omenjeni ustavitvi, se čekovni urad pri teh dveh uradih ni opustil. Zato se morejo sedaj plačevati v Ljubljani položnice pri vseh poštah uradih in pri blagajni čekovnega urada v Ljubljani. Občinstvo se pa opozarja, da je zanj ugodnejše, če plačuje pri blagajni čekovnega urada, ki je odprta za stranke od 9. do pol 15 ure.

I Občni zbor „Ruskega kružka“. V petek dne 12. t. m. ob 8 uri zvečer se vrši v mali dvorani Mest. doma redni občni zbor »Ruskega kružka«. Sprejemale se bodo tudi priglasitve novih članov. Članarina se določi mesečno na 3 K. Otvoril se bo takoj tečaj za učenje ruščine za začetnike in pa konverzacijski večeri za one, ki so ruskega jezika vsaj deloma vešč. Na teh večerih se bo tudi predavalo.

Narodno gledališče v Ljubljani.

Tedenski repertoar:

Opera.

10. decembra, sredo, H. f. Manove pripovedke. Abonm. C 2.
11. dec. četrtek, »Prodana nevesta«. Abonm. A.
12. decembra, petek, »Lepa Helena«. Abonm. E.
13. decembra, sobota, »Rigoletto«. Abonm. D/2.
14. decembra, nedelja, »H. f. Manove pripovedke. Abonm. izven.
15. decembra, ponedeljek, zaprto.
16. decembra, torek, »Prodana nevesta. Abonm. E.
17. decembra, sredo, »Lepa Helena«. Abonm. B.

Drama.

10. decembra, sredo, »Na Pologu«. Abonm. E.
11. dec. četrtek, »Hlapci«. Abonm. izven.
12. decembra, petek, zaprto.
13. decembra, sobota, »Pepelka«. Abonm. A.
14. decembra, nedelja pop. »Pepelka«. Abonm. izven.
14. decembra, nedelja zvečer, »Korenček, Zenitba«. Abonm. izven.
15. decembra, ponedeljek, »Mimogredo«. Abonm. C.
16. decembra, torek, zaprto.
17. decembra, sredo, »Na Bologu«. Abonm. D.

Susteršičevo perilo.

Med likvidacijsko komisijo kranjske deželne uprave in od Šušteršiča ustanovljeno »Zadružno centralo« je prišlo do zanimivega spora, zanimivega ne samo za juriste, ampak še bolj in v prvi vrsti za — davkoplačevalce.

Za časa vojne je sklenil namestnik tedanjega dež. glavarja Šušteršiča pokojni dr. Lampe z agentom Gruško pogodbo, glasom katere bi imel Gruška za deželne zavode nabaviti v Ukrajini okoli 20 000 garatir perila. Podjetje je financirala po naročilu dr. Lampeta Zadružna centrala.

V seji dež. odbora, na kateri se je sklepalo o naročilu, poročevalec dr. Lampe agenta Gruške sploh ni omenil. Ravnotako je zamisljal, da bi treba blago kupiti v Ukrajini, ker bi se zdelo sicer kupčija temu ali onemu

odborniku le preveč riskantna in bi ji utegnil nasprotovati. Zadruga centrala je izplačala Gruški po Lampeovem naročilu dva milijona kron, ni pa o tem obvestila deželne odbora. To in pa dejstvo, ki se je izkazalo pozneje, da namreč deželni zavodi sploh niso potrebovali take množine perila, opravičuje sumnjo, da je hotel izrabiti potrebnost deželnih zavodov dr. Lampe kot prevezo, pod katero bi nakupovala blago Zadruga centrala; drugače se namreč ni dalo izpeljati kupčije. Sele po razpadu Avstrije je Zadruga centrala naznanila likvidacijski komisiji, da tirja od dežele Kranjske 2 milijona kron, ki jih je izplačala Gruški. Likvidacijska komisija je terjatev odklonila. Zato je Zadruga centrala težila deželo Kranjsko.

Naj sodnija razsodi tako ali tako, prizadeto in oškodovano bo v vsakem slučaju prebivalstvo. Naj plača ona zavržena dva milijona — blaga seveda ni bilo od nikoder in ga tudi ne bo — deželna uprava ali Zadruga centrala, denar bo šel v vsakem slučaju iz žepa našega človeka; izgubo bo plačal ali daskoplačevalec ali pa zapeljan član zadruge, vpisane v Zadrugo centralo. Dr. Susteršič v Švic, ali kjer že je, in njegovi oprede pa se bodo smejali v pest. Ali to ne sme biti Vlada mora to preprečiti in prijeti vsaj one krivce te koruptne sfere, ki so se v njenem območju. Postavi naj jih pred sodišče in jih prisili, da povrnejo škodo iz svojega premoženja, saj so si ga nabrali med vojno s takimi in podobnimi „kšefti“ dovolj.

Kulturni pregled.

k Dr. Jernej Demšar „Spolne bolezni“. Z ilustracijami. Zbirka političnih, gospodarskih in socialnih spisov III. zvezek. V Ljubljani 1919. Izdala in založila Tiskovna zadruga v Ljubljani. Cena K 6.—. — Po pošti 50 vinarjev več. — Spolne bolezni pri nas pred vojno niso bile bogve kako razširjene. Vojna pa je v tem oziru napravila ogromno škodo. Zanesla jih je v zadnje gorske vasi in ilsoči našega naroda sedaj trpijo na njih. Ne samo sedanjí rod, v še večji meri je valed njih v nevarnosti naše potomstvo. Zdravnik strokovnjak opozarja v pravkar izšli knjižici nanje, jim napoveduje boj in skuša njihov pogubonosni upliv čim bolj zmanjšati. Nevednost, alkohol in prostitucija so v največji meri pospeševalci spolnih bolezni; zlasti nevednost in nepoučenost jim je največkrat vrok. Napočeno je o spolnih boleznih molčati. Dr. Demšar hoče vse to s svojim spisom doseči. V lepi delikatni obliki razpravlja v posameznih poglavjih o kapavici, o mehkem čankarju in o sifilisu, ter pojasnjuje postanek in potek te bolezni s 14 slikami, ki so že same na sebi v stanu, da povzročajo bolzen in s tem varovanje pred boleznijo. V nadaljnjih poglavjih razpravlja strokovnjak o tem, kako naj se varujemo pred spolnimi boleznimi, kako se iste zdravijo in kaka navodila so potrebna za bodoče zakonce. Knjižica je pridelanih 14 slik, deloma med besedilom, največ na posebnih priloženih polah. Knjižo prav toplo priporočamo vsem trpečim, vsem onim, ki se hočejo nevarnosti obvarovati, pa tudi staršem, da poučijo odrasle sinove in hčere. Knjižica se naroča v Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica 6.

Društvo „Obnova“ v Zagrebu, ki izdaja enakoimenovano tedensko revijo, je izdalo drugi zvezek „Knjižnice Obnove“. „Jugoslovanski dokumenti“, v katerih je podal Branko Lozarevič sliko važnih pojavov, izjav in priljav za narodno edinstvo in svobodo. Ker je ta pokret v inostranstvu pri nas še malo znan, priporočamo posebno inteligentnejšim stajem, naj si knjižo omislijo. Cena 4 K. Naročbe poslati na upravo „Obnove“, Zagreb, Marovska 24.

k „Jugoslovansko Njivo“, tedensko revijo za socialna vprašanja,

toplo priporočamo vsem tistim, ki se želijo informirati o porekih problemih našega svobodnega življenja.

k Revue Yougoslave je naslov krasno opremljeni reviji, ki jo izdaja „Liga SHS vsučilščnikov v Parizu“. Izhaja v francoski mesečno enkrat in prinaša sestavke odličnih jugoslovanskih, a tudi francoskih avtorjev. Zlasti vneto zagovarja naše pravice ob Jadranu. Revija je okusna in bogato ilustrirana.

k Jugoslov. pomorska matica v Dubrovniku, ki si je stavila nalogo, delati z vsemi sredstvi za povzdigo našega mornarstva, je začela izdajati svoje glasilo „Naše more“. List izhaja po enkrat na mesec in prinaša informativne, poučne in propagandne članke o mornarstvu in le poslovne sestavke iz pomorskega življenja. Priporočamo to res lepo in aktualno revijo; edino te vrste v Jugoslaviji, vsem prijateljem našega morja. Na leto stane 48 K, naroča se pri „Pomorski malici v Dubrovniku“.

Pokrajinske vesti.

Pliberk. Uradniki tukajšnjega grofa Thurna razpošiljajo slovenskim strankam in tudi državnim uradom še vedno samo nemške račune in druge dopise. Radi bi vedeli, kako se vjema to z zadržkom g grofa, da hoče biti lojalni Jugoslovani in povsod podpisati našo stvar na Koroškem. Zeleni bi tudi pojasnili, kako se vjema ta obljuba z dejstvom, da so grofovi uradniki še vedno trdi Nemci, mnogi med njimi pravi Prusi, ki ne razumejo ne besedice slovenščine. Skrajni čas je, da pokaže g. grof svojo lojalnost tudi v dejanju.

Iz Celja nam pišejo: Čudimo se, kako čenijo naši zdravniki svoje obiske! Za eno in isto pot računata: slovenski zdravnik 20 kron, nemški samo 10 kron. Neverjetno, kaj? Poleg tega zdravila v dinarjih! Včasih se je govorilo, da so se zdravniki precej ozirali na bolnikov stan in temu primerno računali. Zdaj pa se je tudi to človekoljubje „izpreobrnilo“! Žalostno dejstvo je tudi, da so nekateri slovenski trgovci večji oderuhinego nemški. Treba bo korenitega obračuna brez vsakega pardona.

Majdičeva sfera v Celju je vendarle definitivno zaključena. Centralna vlada je potrdila razsodbo okrajnega glavarstva v Celju o zaplombi 12 vagonov moke, ki so jo našli v Majdičevem mlinu in obsodil Majdiča na 25 000 kron kazni zaradi skrivanja zalog in navijanja cen. Majdič se je proti prvotni obsodbi zaveda pritožil. Da bi njegova pritožba bolj zalegla, je baje ni pustil vložiti po svojem navadnem pravem zastopniku, ampak po drugem odvetniku, ki ima dobre politične zveze. Hvala bogu so se njegovi računi izjalovili. Ministrstvo je potrdilo in je moralo potrditi prvotno razsodbo, gospodje na okrajnem glavarstvu pa bodo lahko imeli mirno vest, ker so pustili zaplenjeno moko seveda že zdavnaj razdeliti. Z zapadlimi tiročaki pa se bo dalo tudi vsaj malo odpomoči celjskim najbednejšim stajem.

Brežice. Tukajšnji „Deutsches Haus“ je kupila naša vlada, ki namerava lepo stavbo porabiti za sodnijo, ker so dosedajni prostori nedostopni. Na ta način bo izročena vendar enkrat pametni svrhi ta izživalna nemška trdnjava nekdanjih dni. Naj bo to obenem memento onim redkim nemčurjem pri nas in v okolici, ki se še vedno ne morejo odkritosrčno sprijazniti z novimi razmerami.

Gospodarstvo.

Jugoslovanska krona in srbski dinar se notirata na borzi v Zürichu in Bazlu, in sicer Zagreb za krone, Beograd pa za dinarje.

V zasedenem ozemlju je vlada odredila valutno diferenco med italijansko liro in bivšo avstrijsko krono. Na kupone, ki so se izdajali pri za-

menjavi denarja, bodo finančna upravitelstva izplačevala še 20% od kronskih izmenjanih svot v lirah.

Državni boni, ki jih izdajajo denarni in drugi kompetentni zavodi strankam o priliki kolkovanja kronskih bankovcev se ne bodo izplačali ne v srebru ne na drug način, temveč se zaračunajo pri izmenjavi kolkovanih kron za državne dinarje.

Vrednost tujega denarja, zlasti angleškega, francoskega in laškega je zadnja dva meseca na nevirialnih borzah občutno padla.

Avstrija zastavi za valutno posojilo v inozemstvu svojo tobačno režijo.

Svarilo!

Vedno pogosteje se dogaja, da se obračajo razna večja podjetja iz ozemlja izven Slovenije na podpisani urad za posredovanje večjega števila delavcev, zlasti rudarjev, gozdnih delavcev itd. Podpisani urad principi- jeno ne prevzame nobenega takega posredovanja, ne da bi sklenil preje s podjetjem jasno in točno pogodbo, ki bi garantirala delavstvu primerne plače in druge delavre pogoje ter uredila tudi njegove stanovanjske in prehranjevalne razmere. Mnoge firme (zlasti židovske po Hrvaškem in Bosni) pa posredovanja pod takimi pogoji odklonijo ter nabirajo potem potom vabljivih oglasov in spretnih agentov po Sloveniji delavce, katere nato seveda po svoji volji izrabljajo, saj je povratek iz tako oddaljenih krajev pogosto nemogoč.

Podpisani urad zato resno in nujno svari vso slovensko delavstvo, naj pod nobenim pogojem ne sprejme nobenega dela izven Slovenije preko in brez posredovanja podpisane urada, še manj naj pa ne hodi samo iskati dela v ostale pokrajine naše države. V vsakem slučaju naj se obrne vsak po podatke in navodila le na eno izmed podružnic podpisane urada, ki se nahajajo doslej že v Ljubljani, Mariboru, Ptuju in Celju.

Državna posredovalnica za delo.

Zadnje vesti.

Izvirna telefonska in brezžična poročila „Jugoslaviji“

Opozicijski blok za koncentracijsko vlado?

Beograd, 8. dec. V političnih krogih opozicijskega bloka se govori, da bo vlada počakala z odgovorom parlamenta do povratka regenta Aleksandra iz Pariza. Kakor je podoba, bodo oni radikalni voditelji, ki se mudijo v Parizu, porabili regentovo navzočnost, da bi ga pregovorili, naj sestavi koncentracijsko vlado in po veri sestavo Pašiču. Radikalci povdarjajo, da nikakor ne gre, da bi izvedla volitve strankarska vlada. Zato zahtevajo, da naj vodi priprave vlada, v kateri bodo sorazmerno zastopane vse stranke.

Za dijete se boje!

Beograd, 8. dec. Opozicijski zahtevajo, da mora vlada izplačevati poslaniške dijete tudi za slučaj, da bo parlament odgojen, in sicer tako dolgo, da bo izvoljeno novo nar. predstavništvo.

Najvišje sodišče v Zagrebu.

Beograd, 8. dec. Vlada je definitivno odločila, naj se osnuje začasno najvišje in kasacijsko sodišče za Slovenijo, Istro in Dalmacijo v Zagrebu. V ta namen bo prideljen stolu sedmorice poseben oddelek, ki mu bo načeloval podpredsednik stola sedmorice. Oddelek bo tvorilo 8 svetnikov, ki bodo vzeti iz gorilmenovanih pokrajin. Sodišče bo kompetentno v vseh zadevah, ki se še razsojajo po bivših avstrijskih zakonih.

Rok za kolkovanje bankovcev na Hrvaškem podaljšan.

Zagreb, 8. dec. Uradne novine priobčujejo banovo naredbo, s katero

se kolkovanje bankovcev v področju zagrebske podružnice avstro-ogrške podaljšuje do 15. t. m.

Vesti Ljubljanskega dopisnega urada.

Novi guverner juljske Benečije.

Ldu. Rim, 9. dec. Drž. svetnik Anton Moscona je imenovan za guvernerja Juljske Benečije. (Dosedanji guverner Chiffelli je odstopil, ker je izvoljen za podpredsednika zbornice.)

Jugoslovani podpisali dodatno pogodbo.

Ldu. Pariz, 9. dec. Včeraj so Jugoslovani in zastopniki velešil podpisali v uradu Julesa Cambona dodatno pogodbo k st. germanski mirovni pogodbi. V tej dodatni pogodbi priznavajo velešile Jugoslovanom gotove ugodnosti, zlasti glede sporedu uveljavljenja njihovih reparacijskih zahtev.

Novi dvorni maršal.

Ldu. Beograd, 9. dec. Govoril se, da bo za dvornega maršala imenovan g. Savko Grujić, dosedanji poslanik v Washingtonu. Dosedanji vršilec dolžnosti dvornega maršala polkovnik Jašo Damjanović bo imenovan za vojnega atašaja v Parizu.

Trgovski atašaji pri poslaništvih.

Ldu. Beograd, 8. dec. Zunanji minister je predlagal pri trgovskem ministru, naj se uvedejo pri jugoslovanskih poslaništvih trgovski atašaji. Kandidate bo določil trgovski minister.

Zemljedeljska fakulteta v Beogradu.

Ldu. Beograd, 9. dec. Danes se bo tu vršila konferenca, na kateri se bo reševalo sporazumno z ministrstvom za narodno prosveto vprašanje o otvoritvi agronomске fakultete na beograjskem vsučilišču.

Francosko blago na kredit.

Ldu. Beograd, 9. decembra. Beograjska podružnica „Muzeja za mednarodno trgovino in industrijo v Parizu“ priobčuje, da je uprava tega podjetja sklenila dati jugoslovanskim trgovcem, industrijalcem in obrtnikom za 200 milijonov francoskih frankov blaga na kredit. Za informacije se je obračati na podružnico omenjenega zavoda v Beogradu.

Olajšave za potovanje v Švico.

Ldu. Beograd, 9. dec. Ministrstvo za notranje posle priobčuje: Da se olajša vstop v Švico onim osebam, ki žele tam bivati začasno ali za gotovo dobo, je zvezni svet pooblastil poslaništva in konzulate vseh evropskih držav izvzemši Rusijo, da sami vidirajo potne liste za trimesečno bivanje v Švic. Kantonske oblasti morajo rok bivanja podaljšati na eno leto, ako se je prošilec korektno za držal. Za potovanje skozi Švico v ekspresnih vlakih se ne bo zahteval vizum potnih listov.

Rusija pozivlja k miru.

Ldu. Moskva, 9. dec. Sedmi sovjetski kongres je na predlog Ljennina sklenil, pozvati alirane in asociirane države, naj se takoj prično mirovna pogajanja.

Avstrijska delegacija odpotovala v Pariz.

Ldu. Dunaj, 9. dec. (DunkU) Danes zvečer so državni kancelar dr. Renner, državni tajnik dr. Reisch, dr. Löwenfeld Russ, Paul in Zardik ter sekc. načelnika Enderes in Schüller ter dvorni svetnik G. Huberger odpotovali v Pariz. Pri odhodu sta bila na kolodvoru italijanski poslanik Marchese della Torretta in francoski poslanik Alice.

Izdajatelj in odgovorni urednik

Anton Pesek.

Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Zahtevajte „Jugoslavijo“ po vseh gostilnah, kavarnah in brivnicah! Pridobivajte novih naročnikov!

MALI OGLASI.

Prodaja se:

Spalne in jedilne sobe, kuhinjske opreme, postelje, spodnje in vrhne modroče, umivalnike, vsakovrstne omarice, mize in stole iz trdega in mehkega lesa, priporočata brata Sever, zaloga pohištva in tapetniška delavnica, Ljubljana, Kolizej. Vabimo na ogled! 1564

Prekajeno goreje meso fino, oddam po najnižji ceni. Kohlenbrand Pero, Crna pri Prevaljah, Korotan. 1563

Naprodaj je 1 konj, 10 let star, dirkač I. vrste in za ježo. Zajemeno brez napake. Kje. pove upravništvo pod "Dirkač". 1562

Sedlo z opremo na prodaj. Gledališka stolba 3/II.

Kupi se:

Kupim planino, dobro ohranjen. Ponudbe prosim na naslov Rober Vodičko, Zagreb, Ilica br. 6. 1561

Kupi se mikro kop Zels-Reichert-Seltz. Ponudbe na Anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5. 1560

Službe:

Išče se v knjigovodstvu in trgovskem poslovanju izvežban gospod ali gospodična za 2-3 ure popoldanskega dela. Z anje pisanja na stroj. Naslov pove upravništvo. 1556

Sprejme se urarski učenc iz mesta Ptuja pri gosp. Francu Reismanu, urarju v Ptuju, Kerkova ul. 6. 1558

Subarica ili detilica za sve za malu obitelj traži se za Zagreb. Ponude uz preplate svjedodžbe i naznaku zahtjevanje plaće na odvetnika Dr. R. Siebenscheina u Zagrebu. 1556

Urarski pomočnik, dober delavec se sprejme proti mesečni plači do 700 K pri A. Lečniku v Borovljah, Koroško. 1555

30 letni, inteligenten begunec, išče službe kot skladiščar, nadzornik dela v tovarni ali vratar v hotelu, ima v vsem daljšo prakso. Zmožen slovensčine in nemščine v govoru in pisavi, ter nekaj italijansčine. Cenj. ponudbe z navedbo plače, do 25 t. m. se prosil pod "zanesljiv" in pošto ležeče" Jesenje, Gorenjsko. 1553

Sprejme se mizararji pomočnik za pohištvo, neoženjen, hrana in stanovanje v hiši. Gregor Pinter, strojno mizarstvo, Borovlje. 1540

Natakarica išče primerne mesto v boljši restavraciji ali hotelu. Zmožna slovensčine in nemščine. Naslov v upravi lista. 1548

Razno:

Išče se avtogaraža ali ugoden prostor za avto. — Ponudbe pod "Auto" na Anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5. 1559

Glasovir. Kdo bi odstopil za tri ure tedensko glasovir dvema dijakoma proti primerni odškodnini. Cenjene ponudbe pod "Vesten" na upravo. 1557

Mehlovanje sobe, event. hrano, išče knjigovodja. — Ponudbe pod "Dom" na upravo. 1556

Poprava in izdelovanje čevljev. Slav. občinstvu se najtopleje priporočam s točno in solidno postrežbo. KAREL FAGANEL, čevljar, mojster, Celovška c. 90, Spodnja Šiška. 1552

Pošten Slovenec prosi uljudno najnega posojila 2.000 K na 10% obresti. Posojilo se vrne v enem letu. Cenjene ponudbe pod "Invalid" na upravništvo Jugoslav.

Išče se v najem kompletne postelje, omara in umivalnik. Ponudbe na I. P. 16 na upravništvo tega lista.

Prodaja se takoj

■ Hiša ■

z gospodarskim poslojem, lepim vrtom, njivo in travnikom v najlepši legi pri kolodvoru, sposobna tudi za razna podjetja. Cena po dogovoru. Vpraša se naj pri trgov. agenturi Ivo Filipčič. Brežice ob Savi.

Nič ne ponujamo in nič ne anonstramo, ker dobro blago se samo prodaja, mi kupimo le vsako množino LANE-NEGA SEMENA, — PRAZNE OLJATE SODE IN DOBRE JUTASTE VREČE.

Zabret & Komp., tovarna olja in firneža v BRITOFU pri KRANJU.

NAZNANILO.

Slavnemu občinstvu, občinskim in župnijskim uradom, uljudno naznanjam, da sem preselil svojo

TEHNIČNO PISARNO

iz Črnomlja, oziroma Gradaca v Novo mesto, Glavni trg št. 96,

Priporočam se za vsa cenjena naročila, za napravo vseh vrst v to stroko spadajočih stavb, kakor tudi moderna gospodarska poslopja, železobetonske naprave, stropove, stopnice, vodovode z vso hidravlično opremo po strokovni izpeljavi in primerni ceni.

S spoštovanjem

Pavel Bren, mestni stavbenik, Novomesto.

„JTO“

antiseptična zobna pasta, krasno beli zobe, jim daje blesk, odstranjuje neprijeten duh iz ust, konservira in je higijenično prvovrsten izdelek.

Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in modnih trgovinah.

Proizvaja: Lekarna pri „Srebrnem Sokolu“ v Brežicah, Slovenija.

CVETLIČARNA.

Bajt Viktor, Šelenburgova ul. 6.

Ima v zalogi najmodernejša poročne šopke, okraske za neveste, mirtne šopke in venčke. Kompletni kinči za poročne vozove. Velika izbira salonskih cvetlic, aražmarjev, palm, cvetličnih košaric itd.

Velika izbira krasnih nagrobnih vencev v vseh barvah in velikostih.

Trakovi pravi svilnati in papirnati.

Svileni papir v vseh barvah in množinah.

Cene solidne!

Postrežba točna!

Drva

meterska in žagana v vsaki množini. Srebotnjak, Kolodvorska ulica št. 31.

Kupim

vsake velikosti fotografske plošče (nerabljene) kakor tudi papir ter druge fotografske potrebščine. Ponudbe pod nasl. Kunc Franc, fotograf, Ljubljana, Wolfova ulica.

Na debelo! Na drobno!

Suha roba.

Škafi in čebri z vložki iz mecesnovega lesa. Otročje in večje banje ter žehntniki imajo poleg vložkov tudi mecesnovo dno.

Kible za mast samo iz mecesna.

Lesene lopate, toporišča za sekire, kladva itd.

Blago je koroški izdelok ima kakovosti ter se ne sme zamenjati z ribniško robo.

Ernest Aljančič,

Ljubljana, Gosposvetska (Marije Terezije) cesta 6.

Laneno olje

in dobro vležan, pristen

firnež

se dobi pri tvrdki

IV. PREMIERL

Ljubljana

Kolodvorska ulica 18.

Prva jugoslovanska tovarna

čistilnega praha

nudi pomade bele — rdeče, prah v zavitkih, kakor tudi beli izvleček „Sidolin“ — tekočina v malih steklenicah — najboljša čistilo za vse kovine.

A. Radesich, nasl., Kamnik, Prah se razpošilja tudi v celih vagonih.

Priporočata se izdelovalnica in preoblikovalnica klobukov in slamnikov za dame in gospode

P. Barborič

Ljubljana, Mestni trg 7.

BARVA in KEMIČNO — ČISTI

vsakovrstno blago

obleke

In PERE

in

SVETLOLIKA

domače perilo

ovratnice, zapesnice

(pošilja po isto na dom)

in srajce

tovarna Jos. Reich

Ljubljana, Poljanski nasip št. 4.

Podružnica: Šelenburgova ulica št. 3.

Podružnica v Mariboru: Gosposka ulica.

U VII 528/19 — 9

V imenu Njegovega Veličanstva Kralja!

Deželno sodišče v Ljubljani kakor vzklicno sodišče je danes pod predsedstvom podpredsednika deželnega sodišča Regallyja

razsodilo tako:

Vsklicu javnega obtožitelja radi izreka o krivdi zoper sodbo okrajnega sodišča v Ljubljani z dne 4. avgusta 1919 opr. št. U VII 528/19 — 5 se ugaja, spodbijana sodba spreminja in obtoženec Bogomir Götzi, spozna krivim, da je meseca aprila t. l. v Ljubljani v svoji prodajalni na Mestnem trgu prodajal navadni črni ševijot po 220 K meter, tedaj izrabljajoč izredne po vojski povzročene razmere zahteval za potrebne reči očitno pretirane cene ter s tem zagrešil prestopok po § 20/1 ces. nar. z dne 24. marca 1917, št. 131 dr. zak. in

se obsoja

po isti zakonski določbi z uporabo §§ 266 in 261 k. z. v denarno globo 5000 (pet tisoč) kron eventuelno v slučaju neizterljivosti na 10 dni zapora in v zmislu § 389 k. p. r. v povrnitev stroškov kazenskega postopanja; po § 45 cit. naredbe se sodba objavi v vseh štirih ljubljanskih dnevnikih (v Slovenscu, Slovenskem Narodu, Jugoslaviji in Napreju) in z nabitjem na občinski deski.

V Ljubljani, dne 30. septembra 1919.

U VII 277/19 — 7

V imenu Njegovega Veličanstva Kralja!

Deželno sodišče v Ljubljani kot vsklicno sodišče je vsled naredbe z dne 29. junija 1919, s katero je bila določena razprava, razpravljalo dne 8. julija 1919 pod predsedstvom v. s. sv. Vedernjaka, v navzočnosti dv. sv. Andolška, v. d. s. sv. Einspielerja in d. s. sv. Nagodeta kot sodnikov in avsk. Hudnika kot zapisnikarja, v prisotnosti I. državnega pravdnika Bežka in zagovornika dr. Krečija noe dr. Fetticha o vsklicu, kterega je vložil javni obtožitelj zoper razsodbo okrajnega sodišča v Ljubljani z dne 14. maja 1919 opr. št. U VII 277/29 — 3 in po predlogu zagovornika obtoženca na zavrnitev vsklica, dne 8. julija 1919

razsodilo tako:

Vsklicu javnega obtožitelja radi izreka o krivdi zoper sodbo okrajnega sodišča v Ljubljani z dne 14. maja 1919 opr. št. U VII 277/19 — 3 se ugaja, spodbijana sodba spreminja in obtoženec Maks Černak spozna

krivim

prestopka draženja po § 20 t. l. naredbe z dne 24. marca 1917 št. 131 d. z., storjenega s tem, da je zahteval dne 25. februarja 1919 v Ljubljani, izrabljaje izredne po vojnem stanju povzročene razmere, za eno škatico vžgalic 30 vinarjev, torej za potrebne reči očitno čezmerne cene in

se obsoja

po § 20 t. l. cit. naredbe z uporabo § 266, 261 k. z. v 500 (petsto) kron denarne globe, v slučaju neizterljivosti na 5 dni zapora; po § 45 št. 2 te naredbe se sodba objavi v vseh štirih ljubljanskih dnevnikih (v Slovenskem Narodu, Slovenscu, Jugoslaviji in Napreju) in z nabitjem na občinski deski v Ljubljani.

V smislu § 389 k. p. r. ima plačati stroške kazenskega postopanja.

V Ljubljani, dne 8. julija 1919.

Vedernjak.

S tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša iskreno ljubljena sestra, teta, svakinja, gospa

Mimi Štrekelj roj. Tollazzi

5. decembra ob 22. uri po mučni bolezni v starosti 50 let mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice se je vršil v nedeljo, 7. t. m., ob

16. uri iz hiše žalosti na pokopališče v Dol. Logatcu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v farni cerkvi.

Drago pokojnico priporočamo v blag spomin.

DOL. LOGATEC, 6. decembra 1919.

Žalujoči ostali.

Brez posebnega obvestila.

VX XII 288/19 — 26

V imenu Njegovega Veličanstva Kralja!

Deželno sodišče v Ljubljani je razsodilo tako:

I. Obtožena **Maks Japelj**, rojen dne 1. oktobra 1876 v Košeni, pristojen v Logatec, kat. vere, vdovec, trgovec, stanujoč v Mostah, že kaznovan, in **Anton Boč**, rojen 2. junija 1864 v Seli pri Šmarju pristojen v Ljubljano, kat. vere, oženjen, barvar na Glincah, že kaznovan, sta kriva:

in sicer: 1) **Maks Japelj**:

a) da je začetkom februarja 1919 v Ljubljani s sladkorjem, torej s potrebnostjo, verižno trgoval; — in

b) da je — zaradi draženja že obsojen — meseca februarja 1919 v Ljubljani izkoriščaje po vojnem stanju povzročene izredne razmere zahteval za sladkor, torej za potrebnostjo očitno čezmerno ceno 16 K za 1 kg, pri čemer je neopravičeni dobiček, ki ga je dosegel s kaznivim dejanjem, presegal 2000 K; — in

2) **Anton Boč**, da je meseca februarja 1919 v Ljubljani izkoriščaje po vojnem stanju povzročene izredne razmere zahteval za sladkor, torej za potrebnostjo očitno čezmerno ceno 16 K za 1 kg.

S tem sta zakrivila in sicer:

ad 1) **Maks Japelj** pregrešek veriženja po § 23, št. 4. (ad a) in pa pregrešek draženja po § 20, št. 2, točki a) in b), (ad b) cesarske navedbe z dne 24. marca 1919, drž. zak. št. 131. — inad 2) **Anton Boč**, prestopke draženja po § 20, št. 1, iste cesarske navedbe. —

Zato se obsojata in sicer:

ad 1) **Maks Japelj** po § 23, št. 4, oznamljene cesarske navedbe z ozirom na § 267 k. z. in z uporabo § 260 lit. b) k. z. na tri tedne strogega zapor. poostrenega z enim trdim ležiščem na teden, in v denarno kazen 10.000 K (desettisoč kron) oziroma, ako bi se ta ne dala izterjati, za nadaljna dva meseca v zapor, dalje po § 44 imenovane cesarske navedbe, da izgubi obrtno pravico za dobo petih let: — in

ad 2) **Anton Boč** po § 20, št. 1 iste navedbe z uporabo § 266 in 261 k. t. v denarno kazen 2000 K (dvatisoč kron) oziroma, ako bi se ta ne dala izterjati za dvanajst dni v zapor.

V Ljubljani, dne 20. maja 1919.

Vizitnice lične in po nizkih cenah priporoča **Zvezna tiskarna** v Ljubljani, Stari trg števil. 19.

Prvi in edini slovenski zavarovalni zavod

Vzajemna zavarovalnica

v Ljubljani, Dunajska cesta 17,

je ustanovila oddelek za

Življenska zavarovanja.

Sprejema:

V **življenskem oddelku**: zavarovanja na doživetje in smrt v vseh sestavah, zavarovanja na otroško doto, rentna in ljudska zavarovanja pod najugodnejšimi pogoji.

V **požarnem oddelku**: zavarovanja vseh premakljivih in nepremakljivih predmetov, ki se poškodujejo po ognju, streli in po eksploziji svetilnega plina po znano nizkih cenah.

Ceniki in pojasnila z obratno pošto brezplačno.

Zanesljivi posredovalci se vedno sprejmejo.

Podružnica: Celje, Breg 33.

Jugoslovanski kreditni zavod r. z. z o. z.

v Ljubljani, Marijin trg 8, Wolfova ulica 1 -

Poštni čekovni račun števil. 11.323. — Brzojavni naslov: Jugoslovanski kredit, Ljubljana.

sprejema hranilne vloge in vloge na tekoči račun ter jih obrestuje po

4%

čistih brez odbitka. Izvenljubljanski vlagatelji dobe poštne položnice.

Inkaso faktur in trgovske informacije.

Izdaja čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta. — Daje posojila na vknjižbo, poroštvo, vrednostne papirje, in na blago ležeče v javnih skladiščih.

— **Trgovski krediti pod najugodnejšimi pogoji.** —

Zavod je neposredno pod državnim nadzorstvom.

Priporočajo se sledeče domače turdke:

Anončni zavod:

Drago Beseljak
Cankarjevo nabrežje 5

Arhitekt in stavbeno podjetje Viljem Treo
Gospodsvetska cesta 10

Avtogaraja
Popravila vseh strojev
Šušteršič & drug.

Brivnice
Francheti Zdenko
Dunajska cesta 20
F. Drganc
Franciškanova ulica
Marija Kirinič, Sp. Šiška
Celovška cesta 63

Dežniki, solničniki
L. Mikuz, Mestni trg 15

Drogerija
J. C. Kotar
Wolfova ulica

Drva, žagani in stavbeni les, Srebotnjak,
Kolodvorska ulica 31

Elektrotehništvo
Zavod za teh. in elektrotehniko
Dunajska cesta 22

Lastne tovarne Glince 16
Janko Pogačar
Mestni trg 25

G. Besednik in drugovi
Industr. ortop. protez
bandaž in kirurškega orodja
Prešernova ulica 5.

Elektrotehnik

Makso Sartory
v Ljubljani, Žabjek št. 3.

Fotografski in reprodukcij. zavod
Hugon Hibšer
Gospodsvetska ulica 16

Gostilne
Anton Jalen
Poljanska cesta 11
Marica Sartory
gostilna »Beograd«, Žabjek 3.

Kavarna
Josip Ivančič, Zvezda
Kongresni trg

Kleparstvo
Jakob Fliegl
Prešernova ulica
T. Korn Poljanska c. 8

Krojači
Potočnik Feliks
Selenburgova ulica 6
Ferdinand Gestrin
Poljanski nasip 8

Milan Cankar
Sv. Petra cesta 33
Milan Mahkota
Zgor. Šiška, Celovška c. 79

Modni salon
Marija Götzl
Židovska ulica 8 in 7

Meh. delavnica
Franc Bar
Cankarjevo nabrežje 5

Mizarstvo

Franc Škafar
Rimska cesta 16

Perko Matija
Celovška cesta 121, Zg. Šiška

Modna trgovina
T. Eger
Sv. Petra cesta 2

Optik
Jurman Karl
Selenburgova ulica

Fr. P. Zajec
Stari trg 9

Pisalni stroji
Franc Bar
Cankarjevo nabrežje 5

Pisarniške opreme
Franc Bar
Cankarjevo nabrežje 5

Prekajevalnica
Jan Chalupnik
Stari trg 19

Pohištvo, kupuje
Vid Bratovž, dediči

Parfumerija in kozmetika
Uranus Mestni trg 11

Puškar
F. K. Kajser
Selenburgova ulica

Urar

Peter Gornik Stari trg 20
Fr. P. Zajec Stari trg 9

Ivan Škerle
Jeranova ulica 6

R. stavracija
Krvarič
Prešernova ulica

Skladišče, javno
Balkan Dunajska c. 33

Skladišče, špedicijsko
Dunajska c. 33 (Telef. 366)

Špedicija
Uher J. & A.
Selenburgove ulice 4

Stikarstvo in pleskarstvo
Josip Jug
Rimska cesta 16

Stare P. Franc
Florijanska ulica

Specijal. trgovina
z juveli in zlatino
Lud. Černe
Wolfova ulica 3

Štampilje
Černe, Dvorni trg 1

Trgovina cvetlic
Anton Bajec pod Trančo
vrtinarija Tržaška cesta

Trgovina z vsemi pisarniški potrebščinami
Jos. Omersa
Dunajska cesta 6 / 1.

Trgovina

s klobuki in perilom na drobno in debelo

Gvido Čadež
Mestni trg 14

s papirjem
Uranus Mestni trg 11

z gramofoni in ploščami
Fr. P. Zajec
Stari trg 9

s pohištvo
Franc Škafar
Rimska cesta 16

prva specijalna, za rokavice in parfume
O. Bračko
Dunajska cesta 12

Manufaktura na debelo
Filip Pečenko
Dunajska cesta 6

s pisalnimi stroji
The Rex & Co.
Selenburgove ulice 7

Modno blago in klobuki za moške
Ivan Kunovar,
Stari trg 10.

s šivalnimi stroji
Josip Petelinc
Sv. Petra nasip 7

s čevlji
Aleksander Oblat
Sv. Petra cesta 28

Manufakturne
Schwab & Bizjak
Dvorni trg.

s špecerijskim in kolonijalnim blagom
Hinko Stancer
Dunajska cesta 10

Trgovina z vsemi pisarniški potrebščinami in fino galanterijo

Ticar A
Selenburgova ulica 1

z železnino in poljedelskimi stroji
Zalta & Žilič
Gospodsvetska cesta 10

z gramofoni in godbenimi instrumenti
Rasberger Sodna ulica

šivalnih in pisalnih strojev in koles
Ivan Jax & sin
Dunajska cesta 15

Trgovina z kolesi in šivalnimi stroji
Ig. Volk Sodna ulica 7

z železnino na debelo in drobno
Breznik & Fritsch
Cankarjevo nabrežje 1

Trgovina z špecerijskim in mešanim blagom
Janko Bernik
Celovška cesta 79, Sp. Šiška

Vodovod. inštalac.
T. Korn Poljanska c. 8

Zajutrkovalnica
trgovina špecerijskega blaga in delikates
T. Grošelj
Poljanska cesta 7